

Sygn. akt X Ga 5/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

o.o.1. Przewodniczący Sędzia SO Lesław Zieliński (spr.)

o.o.2. Sędzia SO Iwona Wańczura

Sędzia SO Małgorzata Korfanty

Protokolant Grzegorz Kaczmarczyk

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2015r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa S. P.

przeciwko Przedsiębiorstwu Produkcyjno – Handlowemu (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 15 października 2014r.

sygn. akt VII GC 909/14

1. oddała apelację;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu odwoławczym.

SSO Iwona Wańczura SSO Lesław Zieliński SSO Małgorzata Korfanty

Sygn. akt X Ga 5/15

UZASADNIENIE

Powód S. P. wniósł o zasądzenie od pozwanej Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Handlowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. kwoty 30.945,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu tytułem zapłaty części niezapłaconego wynagrodzenia za wykonane i dostarczone pozwanej odlewy oskórowane.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z 3 października 2013r. referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gliwicach orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniosła o oddalenie powództwa. Zarzuciła, że należność dochodzona pozwem została rozliczona. Podniosła, że powództwo jest bezzasadne, z uwagi z uwagi na spełnienie świadczenia przez pozwaną na rzecz powoda. Wskazała, że z tytułu zwłoki powoda w realizacji zamówienia naliczyła kary umowne na łączną kwotę 235.124,92 zł. Dodatkowo pozwana podniosła, że poniosła szkodę w związku z nieterminową i wadliwą realizacją zamówionych odlewów na łączną kwotę 15.734,04 zł. W związku z powyższym pozwana podniosła zarzut potrącenia.

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z 15 października 2014 r. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę dochodzoną pozwem wraz z ustawowymi odsetkami oraz koszty procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że na podstawie umowy z dnia 2 kwietnia 2012 roku pozwana zobowiązała się wykonać i dostarczyć na rzecz zamawiającego - (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. określoną ilość odlewów metalowych. W przypadku opóźnienia w terminie dostawy pozwana została zobowiązana do zapłaty zamawiającemu kary umownej. W dniu 2 kwietnia 2012 r. pozwana zleciła powodowi wykonanie odlewów oskórowanych. Strony ustaliły terminy wykonania poszczególnych partii dzieła. Powód przyjął zamówienie. Umowę wykonał po terminie. Część odlewów miała wady. Odlewy zostały odebrane przez pozwaną. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. obciążyła pozwaną karami umownymi z tytułu niedotrzymania terminu realizacji dostawy. Następnie pozwana naliczyła powodowi kary umowne za nieterminowe wykonanie umowy oraz nie zapłaciła powodowi części jego wynagrodzenia w wysokości dochodzonej w niniejszej sprawie. Pozwana złożyła powodowi oświadczenie o potrąceniu wierzytelności przysługującej jej z tytułu naliczonych kar umownych z wierzytelnością powoda stanowiącą wynagrodzenie za wykonane dzieło.

Sąd I instancji wskazał, że strony łączyła umowa o dzieło. Pozwana nie wykazała, aby powód był zobowiązany do zapłaty kar umownych. Zważył, że taki obowiązek nie wynikał z treści umowy łączącej strony. Do zawarcia umowy doszło na skutek przyjęcia przez powoda oferty pozwanej złożonej 2 kwietnia 2012 r. Wskazał, że w ofercie nie znajdowały się zapisy dotyczące kar umownych. Kalkulacja nie była częścią umowy, ponieważ nie została podpisana przez strony. Konkludując, po stronie pozwanej nie istniała wzajemna wierzytelność do powoda z tytułu kary umownej za opóźnienie w realizacji umowy. Pozwana nie wskazała nadto sposobu wyliczenia należności z tytułu kary umownej ani kwoty od jakiej została ona naliczona. Zarzut potrącenia wobec powyższego nie został podniesiony skutecznie.

Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy wskazał art. 627 k.c. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od wyroku złożyła pozwana zaskarżając powyższy wyrok w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 66 k.c. poprzez błędną wykładnię przepisu, polegającą na uznaniu, że oferta (kalkulacja z 13 marca 2012 r.) wysłana drogą mailową przez powoda nie mogła w sprawie zostać uznana za skutecznie złożoną przez powoda, gdyż nie została przez niego podpisana; art. 361 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię i uznanie, że brak jest adekwatnego związku przyczynowego między nienależytym wykonaniem zobowiązania przez powoda, a poniesioną przez pozwaną szkodą w postaci zapłaconej kary umownej odbiorcy końcowemu, art. 471 k.c. poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że zapłacona przez pozwaną kara umowna nie jest szkodą związaną z nienależytym wykonaniem zobowiązania przez powoda.

Wobec powyższego pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zaskarżone orzeczenie należało uznać za prawidłowe, stanowiące wynik właściwej oceny zebranego materiału dowodowego i trafnej wykładni prawa materialnego.

Przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku motywy tej oceny nie wykazują sprzeczności ustaleń faktycznych Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, nie można również zarzucić Sądowi I instancji nieprawidłowości w rozumowaniu czy też błędów logicznych.

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał procesowy Sąd Rejonowy poczynił właściwe ustalenia, które Sąd Okręgowy przyjmuje za własne i podziela w pełni zarówno dokonaną ocenę dowodów, jak i wykładnię prawa materialnego.

Ponowne przytaczanie argumentów uzasadniających to stanowisko, wskazanych już w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku jest zbędne i niecelowe.

Rozpoznając apelację Sąd Okręgowy odniósł się do zarzutów podniesionych w apelacji.

Zasadnie przyjął Sąd Rejonowy, iż do zawarcia umowy między stronami doszło na skutek przyjęcia przez powoda oferty (zamówienia) pozwanej z dnia 2 kwietnia 2012 r., a nie jak twierdzi pozwana na skutek przyjęcia przez pozwaną oferty powoda, w której zawarte były postanowienia dotyczące terminów realizacji dzieła oraz kar umownych. W treści zamówienia z 2 kwietnia 2012 r. nie zostały zamieszczone zapisy o karach umownych, brak było zatem podstaw do ich naliczenia przez pozwaną. Kalkulacja, zawierająca zestawienie zamówionych odlewów, cen, terminów końcowych wykonania ostatnich odlewów oraz kosztów, obciążających wykonawcę w przypadku nie dotrzymania terminu, przedstawiona w sprawie przez stronę pozwaną, nie mogła zostać uznana jako część umowy łączącej strony, ponieważ nie została przez nie podpisana. Z ustalonego stanu faktycznego nie wynika również, ażeby strony dokonały takich ustaleń podczas zawierania umowy. W treści zamówienia z 2 kwietnia 2012 r. nie zostały zamieszczone zapisy o karach umownych, a zatem brak było podstaw do ich naliczenia przez pozwaną. Dlatego słusznie wskazał Sąd I instancji, że po stronie pozwanej nie istniała wzajemna wierzytelność do powoda z tytułu kary umownej za opóźnienie w realizacji umowy. W związku z tym zarzut naruszenia art. 66 k.c. w przedmiotowej sprawie nie może odnieść skutku.

Mając na uwadze powyższe zarzut potrącenia nie został podniesiony skutecznie. Sąd Okręgowy uznał, iż w istocie oświadczenie o potrąceniu nie mogło wywołać skutku prawnego w postaci umorzenia wzajemnych wierzytelności.

W myśl przepisu art. 498 § 1 k.c. gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym.

Oświadczenie o potrąceniu jest zatem aktem woli składanym przez jednego ze współkontrahentów. Przy czym oświadczenie to musi w sobie zawierać nie tylko samo postanowienie dokonania rozliczenia poprzez dokonanie potrącenia wierzytelności nadającej się do potrącenia, ale również takiej wierzytelności, która jest niesporna albo udowodniona w sposób dostateczny (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2013 r. o sygn. akt V CSK 37/13; Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11 czerwca 2014 r. o sygn. akt I ACa 491/14).

Zdaniem Sądu Okręgowego należało przyznać, że związek przyczynowy pomiędzy ukaraniem pozwanej karą umowną przez jej kontrahenta

a ewentualnym doznaniem szkody z pewnością zaistniał. Jednakże wykazanie tejże szkody, jako przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej

w rozpoznawanej sprawie, zgodnie z przepisem art. 6 k.c. w zw. z art. 471 k.c. spoczęło na pozwanej.

Sąd Okręgowy po analizie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego uznał, iż w tym stanie sprawy strona pozwana nie udźwignęła ciężaru wykazania rzeczywistej szkody, ostatecznej kwoty jaką ewentualnie poniosła, która ewentualnie podlegałaby potrąceniu, jako doznana przez pozwaną wysokość szkody.

Dodatkowo należy wskazać, że pozwana nie wskazała sposobu wyliczenia należności z tytułu kary umownej, nie wskazała kwoty od jakiej została ona naliczona, ilości niewykonanych sztuk przez powoda, okresu opóźnienia powoda, a także jej wysokości.

Pozostałe zarzuty apelacji (zarzut naruszenia art. 361 § 1 k.c. i art. 471 k.c.) nie zasługiwały na uwzględnienie. Pozwana w trakcie procesu wskazała, że poniosła szkodę w kwocie 15.734,04 zł. Jednakże nie wywodziła z tego żadnych skutków procesowych. Nie zgłosiła zarzutu potrącenia, nie złożyła pozwu wzajemnego, tym samym nawet w przypadku uznania, że pozwana poniosła szkodę we wskazanej wysokości, nie miało to znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Zarzut potrącenia pozwana sformułowała jedynie odnośnie naliczonych powodowi kar umownych za nieterminowe wykonanie dzieła.

Mając powyższe na uwadze na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego okazało się konsekwencją orzeczenia głównego. Oparto je na przepisie art. 98 k.p.c.
w związku z art. 99 k.p.c.

Pozwana, która przegrała proces w instancji odwoławczej zobowiązana jest zwrócić powodowi jego koszty.

Na koszty poniesione przez powoda w toku postępowania odwoławczego złożyło się wynagrodzenie radcy prawnego w kwocie 1.200 zł.

Wysokość zasądanego wynagrodzenia radcy prawnego w postępowaniu apelacyjnym Sąd ustalił w oparciu o § 2 ust. 1 i 2 i § 6 punkt 5 w zw. z § 12 ust. 1 punkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

SSO Iwona Wańczura SSO Lesław Zieliński SSO Małgorzata Korfanty